

Euroopa Liidu Üldkohus kinnitas, et Saksamaa antud päästmisabi äriühingule Condor on liidu õigusega kooskõlas

Asjaolu, et Condori rahalised raskused olid tingitud Thomas Cooki kontserni likvideerimisest, ei takistanud selle abi heakskiitmist komisjoni poolt

25. septembril 2019 palus lennuettevõtja Condor Flugdienst GmbH (edaspidi „Condor“), kes osutab peamiselt reisikorraldajatele lennutranspordi teenuseid mitmest Saksamaa lennujaamast, algatada maksejõuetusmenetluse, kuna Thomas Cook Group plc (edaspidi „Thomas Cooki kontsern“) – kellele kuulub 100% osalus Condoris – oli likvideerimisel.

Samal päeval teatas Saksamaa Liitvabariik Euroopa Komisjonile päästmisabi meetmest Condori kasuks kestusega kuus kuud. Teatatud abi eesmärk oli säilitada korrapärane lennutransport ning piirata neid negatiivseid tagajärgi Condorile, tema reisijatele ja töötajatele, mille tõi kaasa tema emattevõtja likvideerimine, võimaldades tal jätkata oma tegevust kuni hetkeni, kui ta jõuab kokkuleppele võlausaldajatega ja kui olenevalt olukorrast saab teoks tema võõrandamine.

ELTL artikli 108 lõikes 2 sätestatud ametlikku uurimismenetlust algatamata määratles komisjon 14. oktoobri 2019. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus“)¹ talle teatatud riigiabi meetme siseturuga kokkusobivaks vastavalt ELTL artikli 107 lõike 3 punktile c ja suunistele raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta.²

Lennuettevõtja **Ryanair DAC** (edaspidi „hageja“) **esitas** selle otsuse peale **tühistamishagi**, mille Üldkohtu kümnes koda (laiendatud koosseisus) **rahuldumata jättis**. Üldkohus täpsustas nimelt seda, kuidas hinnata päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava abi kokkusobivust siseturuga, arvestades suunistes esitatud reeglit, et kontserni osaks olev äriühing võib sellist abi saada vaid juhul, kui need raskused on ettevõtjasisesed ega tulene kontserni omavolilisest kulude paigutusest ning on nii tõsised, et kontsern ei saa neist ise üle.

Üldkohtu hinnang

Esimesena lükkas Üldkohus tagasi tühistamisväited, mis puudutasid seda, et komisjon rikkus õigusnormi, kui ta jättis ametliku uurimismenetluse algatamata vaatamata kahtlustele, mis tal oleks pidanud tekkima, kui ta viis läbi esialgse hindamise talle teatatud abi kokkusobivuse kohta siseturuga.

Sellega seoses väitis hageja täpsemalt, et teatatud abi siseturuga kokkusobivaks tunnistamine oli vastuolus suuniste punktiga 22, punkti 44 alapunktiga b ja punktiga 74, mis viitab kahtlustele, mis oleksid pidanud viima selleni, et komisjon algatab ametliku uurimismenetluse.

Üldkohus kinnitas küll, et komisjonil on kohustus algatada ametlik uurimismenetlus, kui tal on kahtlused teatatud abi kokkusobivusest siseturuga, kuid lükkas kõigepealt tagasi etteheite, et see institutsioon on rikkunud suuniste punkti 22.

¹ Komisjoni 14. oktoobri 2019. aasta otsus C(2019) 7429 (final) riigiabi SA.55394 (2019/N) – Saksamaa – Päästmisabi Condorile (ELT 2020, C 294, lk 3).

² Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (ELT 2014, C 249, lk 1, edaspidi „suunised“).

Nimetatud punktis 22 on sätestatud, et „kontserni kuuluv [...] ettevõtja ei ole tavaliselt [...] suuniste tähenduses abikõlblik, välja arvatud juhul, kui suudetakse näidata, et raskused on ettevõtjasisesed ega tulene kontserni omavolilisest kulude paigutusest ning on nii tõsised, et kontsern ei saa neist ise üle“.

Mis puudutab lauseosa „välja arvatud juhul, kui suudetakse näidata, et raskused on ettevõtjasisesed ega tulene kontserni omavolilisest kulude paigutusest“, siis nähtub Üldkohtu sõnul selle punkti 22 grammatilisest, eesmärgipärasest ja kontekstipõhisest tõlgendusest, et selles lauseosas sisaldub vaid üks tingimus, mida tuleb tõlgendada nii, et kontserni kuuluva ettevõtja raskused on ettevõtjasisesed, kui need ei tulene kulude omavolilisest paigutusest kontserni siseselt.

Sellega seoses märkis Üldkohus, et suuniste punkti 22 eesmärk on vältida seda, et ettevõtjate kontsern paneks oma kulud, võlad ja kohustused kontserni ühele ettevõtjale, muutes ta sel viisil päästmisabi osas abikõlblikuks, ehkki ta seda muidu ei oleks. Seevastu ei ole selle punkti eesmärk jätta päästmisabi kohaldamisalast välja kontserni kuuluvad ettevõtjad pelgalt seetõttu, et tema raskuste allikaks on ülejäänud kontsernil või mõnel muul kontserni äriühingul tekkinud raskused, tingimusel, et need raskused ei olnud kunstlikult loodud või omavoliliselt jagatud selle kontserni sees.

Kuna käesolevas asjas ei ole hageja suutnud ümber lükata komisjoni järeldusi, et Condori raskused olid peamiselt tingitud Thomas Cooki kontserni likvideerimisest, mitte aga kontserni omavolilisest kulude paigutusest, siis ei ole ta tõendanud kahtluste olemasolu seoses teatatud abimeetme vastavusega suuniste punktis 22 toodud tingimusele.

Seda järeldust ei sea kahtluse alla tõsiasi, et Condori raskused olid selles osas seotud asjaoluga, et nimetatud äriühingu suuresummalised nõuded Thomas Cooki kontserni suhtes olid kustutatud viimase rahaliste vahendite koondamise kaudu. Kontserni rahaliste vahendite koondamine on nimelt tavaline ja levinud praktika äriühingute kontsernides, mille eesmärk on kontserni rahastamist lihtsustada, võimaldades kontserni äriühingutel hoida kokku rahastamiskulusid. Lisaks oli siinses asjas Thomas Cooki kontsern selle rahaliste vahendite koondamise süsteemi kehtestanud mitu aastat tagasi ning see ei olnud kontserni raskuste allikaks.

Kuna puudusid igasugused konkreetsete tõendid, mis võimaldaks näidata, et rahaliste vahendite koondamise süsteem oli omavoliline, siis ei pidanud komisjon omal algatusel uurima, kas see süsteem oli õiglane.

Hageja ei ole ühtlasi suutnud tõendada kahtlusi suuniste punktis 22 toodud tingimuse hindamisel, mille kohaselt peavad kontserni kuuluva sellise ettevõtja nagu Condori raskused olema liiga rasked, et kontsern neist ise üle saaks. Sellega seoses meenutas Üldkohus esiteks, et **Thomas Cooki kontsern oli ise likvideerimisel ja oli lõpetanud igasuguse tegevuse.** Ta täpsustas teiseks, et komisjonil ei olnud kohustust oodata selliste läbirääkimiste tulemusi, mis puudutasid Condori võimalikku võõrandamist eesmärgiga lahendada tema rahalised raskused, võttes arvesse igasuguse päästmisabiga kaasnevat kiireloomulisust ning kõigile pooleliolevatele äriläbirääkimistele omast ebakindlust.

Seejärel lükkas Üldkohus tagasi etteheite, mis puudutas seda, et komisjonil oleksid pidanud tekkima kahtluses seoses küsimusega, kas teatatud abi vastas suuniste punkti 44 alapunkti b nõuetele, milles on täpsustatud kord, mille alusel liikmesriigid võivad tõendada, et abisaaja tegevuse lõpetamine võib kaasa tuua suuri sotsiaalprobleeme ja tõsiseid turutõrkeid.

Suuniste punkti 44 alapunkti b kohaselt võivad liikmesriigid seda tõendada, näidates eelkõige, et „tekib raskesti asendatava olulise teenuse osutamise katkemise oht, kus ühelgi konkurendil ei oleks kerge lihtsalt raskustes oleva ettevõtja asemele asuda (nt riikliku taristuettevõtja puhul).“

Selleks, et lugeda teenust „oluliseks“, ei ole Üldkohtu sõnul vaja, et seda osutav ettevõtja mängiks olulist süsteemset rolli asjaomase liikmesriigi mõne piirkonna majanduses, ega et ettevõtjale oleks ülesandeks pandud üldist majandushuvi pakkuv teenus või riiklikul tasandil tähtsust omav teenus.

Niisiis, kuna konkureerivad lennuettevõtjad ei oleks olnud võimelised lühikese etteteatamisega tagama 50–150 erinevast sihtkohast 200 000–300 000 Condori reisija viivitamatut repatrieerimist, siis oli komisjon õigustatult järeldanud, et oli oht olulise teenuse katkemiseks, mida ei ole kerge asendada, mistõttu Condori turult lahkumine võis kaasa tuua tõsise tõkke sellel turul.

Lõpuks lükkas Üldkohus samuti põhjendamatusesse tõttu tagasi hageja etteheite, et komisjon viis läbi mittetäieliku ja ebapiisava analüüsi suuniste punktis 74 toodud ühekordse päästmisabi tingimuse kohta.

Teisena lükkas Üldkohus tagasi komisjonil lasuva põhjendamiskohustuse rikkumist puudutava väite ning seetõttu jättis hagi tervikuna rahuldamata.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavastegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslõnga, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebilehel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005